

MINISTERIE VAN LANDBOUW, VISSERIJ EN VOEDSELVOORZIENING

GS/DIO 2390

DIRECTIE INTERNATIONALE ORGANISATIES

Secretariaat
MULTILATERALE BELEIDSVERGADERING

Bijlage Ag.punt 3
bij agenda 11e M.B.V.
d.d. 11 Juni 1954.

De a.s. Europese Landbouwconferentie

Zoals in een vorig overzicht werd medegedeeld (zie bijlage Ag.punt 2 bij Agenda 10e M.B.V.), heeft Nederland getracht de kans op overheveling van de werkzaamheden van de Landbouwconferentie naar de O.E.E.C. te vergroten, door deze aangelegenheid vóór de Landbouwconferentie in de O.E.E.C. aan de orde te stellen. Ter voorbereiding van de behandeling in de O.E.E.C. werden diplomatieke stappen ondernomen te Parijs, Bonn, Brussel, Kopenhagen, Stockholm, Luxemburg, Ankara en Wenen. Soortgelijke stappen werden gedaan door de Engelse Regering. Daarbij werd verzocht om steun voor een uitspraak van de Raad van Ministers, houdende een aanbeveling om de werkzaamheden van de Pool Vert te doen overgaan naar de O.E.E.C. Voor het geval zulks niet haalbaar zou blijken, werd verzocht te willen bevorderen, dat de Raad zich zou uitspreken ten gunste van voorbereidende stappen teneinde de overheveling te vergemakkelijken.

De reacties in de verschillende hoofdsteden leverden geen opmerkelijke resultaten op. Zij maakten het zeer onwaarschijnlijk, dat met name de Regeringen te Parijs, Bonn en Ankara een beslissing ten gunste van de overheveling zouden nemen. Iets gunstiger was het resultaat te Wenen, hoewel ook daar geen definitieve toezegging kon worden gedaan, terwijl te Kopenhagen een tegenstelling bleek te bestaan tussen het Ministerie van Buitenlandse Zaken - dat pro - en het Ministerie van Landbouw - dat contra de overheveling was.

Het resultaat van de behandeling in de Raad der O.E.E.C. kan aldus worden samengevat.

Nederland en het Verenigd Koninkrijk hebben zich uiteraard zonder reserve uitgesproken vóór de evenvermelde door de voorzitter der Raad aangeboden nota betreffende het plan van actie:

- overdracht der werkzaamheden naar de O.E.E.C.,
- verhoging der status van de Commissie voor Landbouw en Voedselvoorziening,
- de Ministers van Landbouw kunnen in het kader van de O.E.E.C. als Adviescommissie van de Raad van Ministers bijeenkomen, doch alleen de Raad mag beslissingen nemen.

Andere landen welke dít standpunt delen zijn: Italië, Zweden, Noorwegen, IJsland, Ierland, Portugal, Griekenland, Oostenrijk en de Verenigde Staten. Zweden heeft evenwel zijn verklaring verzwakt door de reserve te maken, dat eerst de Ministers van Landbouw zich duidelijk moeten uitspreken. Frankrijk en Duitsland verklaarden, dat hun Regeringen nog geen definitief standpunt hadden ingenomen. Frankrijk heeft hieraan toegevoegd, dat de Ministers van Landbouw eerst zelf een beslissing moeten nemen, terwijl Duitsland eigenlijk het zelfde heeft gezegd met te verklaren, dat de Ministers van Landbouw zo spoedig mogelijk bijeen moeten komen, teneinde aan de onzekerheid een einde te maken. Ook Turkije heeft zich in deze zin uitgelaten. België, Luxemburg en Zwitserland hebben evenmin een positief geluid ten gunste van de overheveling laten horen, terwijl Denemarken een nietszeggende verklaring

ME

Min Land, GS Arch 3, Int. Eur Land, Ministersconf op 6 Jul. 1954

heeft afgelegd, hierop neerkomende dat de voorstellen der O.E.E.C. eerst nader moeten worden bestudeerd en uitgewerkt.

Het resultaat recapitulerend, heeft de voorzitter der Raad geconcludeerd, dat het noodzakelijk is dat de Landbouwconferentie zo spoedig mogelijk bijeen komt en dat de meerderheid der landen bereid is althans een actie te steunen waarbij aan de behandeling der agrarische vraagstukken in de O.E.E.C. een belangrijke plaats wordt ingeruimd. Over dit laatste zijn evenwel geen concrete beslissingen genomen, bijv. in dien zin, dat met het aan een intensievere bemoeiing der O.E.E.C. met de landbouwvraagstukken verbonden voorbereidende werk een aanvang wordt gemaakt. Door het achterwege blijven van een zodanige beslissing heeft de Raad der O.E.E.C. - ondanks de vele adhaesie-betuigingen ten gunste van deze organisatie - in feite de beslissing omtrent het lot van de Pool Vert overgelaten aan de Ministers van Landbouw.

In de standpunten t.a.v. het onderhavige vraagstuk zullen in de naaste toekomst wellicht geen belangrijke wijzigingen meer optreden. Niettemin zal het intern overleg in elk der betrokken landen worden voortgezet, waarbij vooral de ontwikkeling in de standpunten van de niet-agrarische Ministers - en in het bijzonder dat van de Ministers van Buitenlandse Zaken - en de invloed hiervan op Landbouw, van grote betekenis moet worden geacht. Een gedege kennis hiervan moet noodzakelijk worden geacht voor het meer in concreto bepalen van de te volgen gedragslijn op de a.s. Conferentie der Landbouwministers. Er is thans overleg gaande om deze medio Juli te doen plaatsvinden. x)

In verband hiermee werd aan de landbouwattachés te Brussel, Bonn, Parijs, Rome, Londen, Stockholm en Kopenhagen verzocht, de Minister op de hoogte te willen houden van iedere evolutie, die zich in het betrokken land m.b.t. het standpunt ten aanzien van de verhouding Pool Vert - OEEC mocht voordoen, terwijl aan de Minister van Buitenlandse Zaken werd verzocht, een overeenkomstig verzoek te willen richten aan de Nederlandse gezanten te Ankara en Wenen.

De vraag mag worden gesteld, of in dit stadium ter voorbereiding van de Landbouwconferentie, wat het standpunt der andere landen betreft, nog meer kan worden gedaan dan het inwinnen van inlichtingen. Gemeend wordt, dat deze vraag, na het geringe succes der reeds vermelde diplomatieke stappen, 111 het algemeen ontkennend moet worden beantwoord. Een uitzondering kan wellicht worden gemaakt ten aanzien van België, België behoort tot de landen, die hun mening over de aangelegenheid der overheveling nog niet duidelijk hebben uitgesproken. Het is allerm minst uitgesloten, dat de nieuw opgetreden Regering, waarin Minister Spaak de portefeuille van Buitenlandse Zaken beheert, meer begrip zou tonen voor de Nederlandse argumenten.

Intern is het thans nodig, het Nederlandse standpunt nader uit te werken. Hierbij dienen de verschillende mogelijkheden van overheveling naar de O.E.E.C. (al dan niet met wijzigingen in de O.E.E.C. zelf), alsook de denkbare constructies voor een organisatie ad hoc (met geen, met zwakke en met sterke banden aan de O.E.E.C.) tegen elkaar te worden afgewogen. De aanvaardbaarheid voor Nederland van één van deze constructies zal vooral worden bepaald door de garantie die de betreffende constructie biedt tegen een te geïsoleerde positie van de Ministers van Landbouw en tegen het tot stand komen van regelingen, die te eenzijdig gebaseerd zijn op de agrarische producentenbelangen.